

Eerst de Kamer van Koophandel checken!

Uw bv kan niet zelf een overeenkomst sluiten. Als natuurlijk persoon handelt u namens uw bv en uw handelen wordt hieraan toegerekend. Als u als dga een overeenkomst sluit, is uw bv hieraan gebonden. Is dit ook het geval als één van uw werknemers een overeenkomst afsluit, terwijl hij niet bevoegd is om uw bv te vertegenwoordigen én de wederpartij met dit feit bekend was of behoorde te zijn?

De wet bepaalt dat het bestuur uw bv vertegenwoordigt. Dat wil zeggen: de gezamenlijk optredende bestuurders. Deze bevoegdheid mag het bestuur niet ontnomen worden. De bevoegdheid komt verder toe aan iedere afzonderlijke bestuurder. Hiervan mag worden afgeweken. Zo kunnen de statuten bepalen dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid ook toekomt aan slechts één bestuurder. Of juist aan twee of meer bestuurders tezamen (de 'twee handtekeningen-clausule'). Deze beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid moeten zijn ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). Zo krijgen de personele beperkingen externe werking. Dit betekent dat uw bv deze beper-

kingen van de bevoegdheid aan de wederpartij kan tegenwerpen. Stel dat u alleen handelt als bestuurder, terwijl in de statuten is bepaald dat twee bestuurders gezamenlijk uw bv moeten vertegenwoordigen en deze clausule ook is ingeschreven in het handelsregister. Uw bv is dan onbevoegd vertegenwoordigd en dus niet gebonden.

Goedkeuring

Een statutaire bepaling die voorschrijft dat het bestuur voor bepaalde handelingen, zoals het kopen van onroerend goed, de goedkeuring nodig heeft van de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) of de raad van commissarissen (RvC), heeft alleen interne werking en geen werking tegenover de wederpartij. Koopt u een bedrijfspand zonder dat de AVA deze aankoop goedkeurt, dan is uw bv toch gebonden. Interne werking heeft ook een statutaire bepaling op grond waarvan de bestuurder bevoegd is om rechtshandelingen te verrichten tot een bedrag van bijvoorbeeld € 5.000. Is met de door de bestuurder verrichte transactie een hoger bedrag gemoeid, dan kan uw bv niet onder de transactie uit.

Statuten van de bv blijken leidend te zijn

X en Y zijn allebei zowel bestuurder als aandeelhouder van een bv. Bij de oprichting bestond het bestuur uit drie bestuurders. In de statuten van de bv is bepaald dat de bevoegdheid tot vertegenwoordiging mede toekomt aan twee gezamenlijk handelende bestuurders. Daarnaast zijn bepaalde bestuursbesluiten statutair onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de AVA. Onder meer het besluit tot het optreden in rechte. Er komt een kink in de kabel van de bedrijfsvoering als bestuurder X tot de ontdekking komt dat Y aan zichzelf een forse managementvergoeding heeft uitbetaald. X is hierover niet te spreken en neemt daarom het bestuursbesluit om, namens de bv, een incassoprocedure tegen Y te starten.

Verweer

Bestuurder Y voert daarop als verweer aan dat de bv niet rechtsgeldig is vertegenwoordigd. Dit omdat in de statuten is bepaald dat uitsluitend twee gezamenlijk handelende bestuurders de bv kunnen

vertegenwoordigen. De bv vindt dat een redelijke uitleg van de statuten meebrengt dat de bv, gezien de ontstane situatie waarin er niet drie, maar nog maar twee bestuurders zijn, tóch rechtsgeldig kan worden vertegenwoordigd door één bestuurder. Daarnaast voert de bv aan dat de bevoegdheidsbeperking slechts interne werking heeft. De rechter oordeelt dat de bv niet door X alleen vertegenwoordigd mag worden. De tekst van de statuten is duidelijk en laat volgens de rechter geen andere uitleg toe dan dat de vertegenwoordiging van de bv alleen door twee gezamenlijk handelende bestuurders kan worden vertegenwoordigd. De rechtbank verwerpt dan ook de stelling dat overtreding van de vertegenwoordigingsbevoegdheid slechts interne werking heeft. Het gaat hier niet om de situatie waarin de bv in rechte optreedt tegen een derde, maar tegen de enige andere bestuurder.

*Rechtbank Haarlem, 9 december 2011,
LJN: BU7748*

De schijn van bevoegdheid garandeert geen volmacht

Bv A en bv B hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een leverancier van koffie. Op grond van deze overeenkomst zou de leverancier 30.000 kilo koffie per jaar moeten leveren. Bv B komt de afnameverplichting echter niet na, wat de leverancier ertoe aanzet nakoming te vorderen. De overeenkomst is namens beide bv's gesloten en getekend door bestuurder X, die volgens de overeenkomst statutair bestuurder is van de twee bv's. Nu wil het feit dat X in de praktijk helemaal geen bestuurder van bv B is. Sterker nog, hij beschikt evenmin over een volmacht om die bv te vertegenwoordigen.

Onbevoegd

Dat in de overeenkomst onterecht is opgenomen dat X statutair bestuurder van bv B is, betekent nog niet dat deze bv daardoor ook gebonden is. De rechter oordeelt namelijk dat de leverancier door raadpleging van het handelsregister had kunnen achterhalen dat X geen statutair bestuurder van bv B is. Ook de omstandigheid dat

X commercieel directeur is van deze bv, doet daar niets aan af. Dit maakt hem namelijk niet bevoegd om namens bv B overeenkomsten aan te gaan. Kortom: deze bv is dus onbevoegd vertegenwoordigd en daarom niet gehouden tot nakoming van de overeenkomst met de koffieleverancier. De rechter beantwoordt vervolgens de vraag of bv B toch gebonden is aan de overeenkomst omdat de bv de schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft gewekt. Zeer belangrijk hierbij is of de bv zelf de schijn van toereikende volmacht heeft gewekt bij de leverancier. De leverancier moet dit stellen en bewijzen. De stellingen van de leverancier slaan echter grotendeels op de schijn die door X zelf zou zijn gewekt bij het aangaan van de overeenkomst. Bv B kan de schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid van X ook niet gewekt hebben door het laten voortbestaan van de overeenkomst. En wel om de volgende reden: zodra bv B de factuur ontving van de koffieleverancier, ageerde de bv hiertegen.

Rechtbank Arnhem, 6 juli 2011, LJN: BR2875

De wet staat toe dat ook aan anderen dan bestuurders vertegenwoordigingsbevoegdheid wordt toegekend. U kunt dit in de statuten (laten) opnemen. Ook bij volmacht kunnen anderen deze bevoegdheid krijgen. In tegenstelling tot wat het geval is bij bestuurders, heeft een in de volmacht of statuten opgenomen beperking dat de gevolmachtigde slechts tot een bepaald bedrag handelingen mag verrichten, wél externe werking. Zo'n beperking van de bevoegdheid van de gevolmachtigde kan aan derden worden tegengeworpen. Als de beperking tenminste is ingeschreven in het Handelsregister.

Bescherming

Uw bv is niet gebonden door het handelen van de gevolmachtigde als een toereikende volmacht ontbreekt! Maar het is wel zo dat de wederpartij bescherming geniet als uw bv de schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft gewekt. Hoe werkt u die schijn? U moet dan denken aan een verklaring of door bepaalde gedragingen, maar ook door een stilzitten. Hiervan is sprake als u weet dat uw gevolmachtigde werknemer een transactie wil sluiten die buiten zijn volmacht valt, maar u namens uw bv nalaat om de wederpar-

tij hiervan op de hoogte te stellen. Op de wederpartij rust daarentegen een onderzoeksplicht. Dit houdt in dat deze eerst het handelsregister van de KvK moet raadplegen om na te gaan of de werknemer van uw bv met wie hij handelt wel bevoegd is. Ook kan de wederpartij om een bewijs van de volmacht vragen. Gaat de wederpartij toch in zee met een werknemer van uw bv van wie hij weet, of door raadpleging van het handelsregister had kunnen weten, dat hij niet bevoegd was, dan kan uw bv dit aan hem tegenwerpen.

Bekrachten

En wat nu als u de transactie graag wilt laten doorgaan, maar de overeenkomst is door een onbevoegde werknemer gesloten? In dat geval kunt u dit onbevoegd verrichte handelen bekrachten, waardoor uw bv alsnog gebonden is. De wederpartij kan ook een termijn voor bekrachtiging stellen.

Deze rubriek is verzorgd door mr. Manneke van Dongen, advocaat bij Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. te Nijmegen.
tel. (024) 381 31 27.
e-mail: vandongen@dirkzwager.nl